Ὁ ἀγὼν τῆς ἰατρικῆς ἐναντίον τῆς γρίππης

ΝΕΟ ΕΜΒΟΛΙΟ ΣΤΗ ΣΟΒ. ΕΝΩΣΗ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. Οἱ ἐπιστήμονες γνωρίζουν σήμερα πολλὰ πράγματα γιὰ τὴ γρίππη, ἀλλὰ δὲν εἶναι πάντοτε σὲ θέση νὰ τὴν ἀντιμετωπίσουν ἐπιτυχῶς. Οἱ περισσότεροι ἐπιδημιολόγοι καὶ ἄλλοι γιατροὶ στὴν Εὐρώπη καὶ τὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες, ὑποστηρίζουν ὅτι ὁ λεγόμενος «γενικὸς ἐμβολιασμός» δὲν παρέχει πλήρη κάλυψη στὸν ὀργανισμό. Καὶ τοῦτο γιατὶ τὸ «γενικὸ ἐμβόλιο» ποὺ ἀνακαλύφθηκε καὶ παρασκευάσθηκε σὲ μεγάλα ἀποθέματα τὰ τελευταῖα χρόνια, δὲν εἶναι κατάλληλο γιὰ ὅλες τὶς μορφὲς τῆς γρίππης. Μὲ τὸ ἐμβόλιο — λένε οἱ ἐπιστήμονες — μποροῦν νὰ προστατευθοῦν ἄτομα ποὺ εἶναι περισσότερο ἐκτεθειμένα στὸν ἰὸ τῆς γρίππης.

Πέρυσι, ὅμως, παρατηρήθηκε σὲ ἀρκετὰ μεγάλη ἔκταση ὅτι ὁ ἐμβολιασμὸς γιὰ τὸν ἰὸ τῆς γρίππης, ποὺ ἔπληξε πολλὲς χώρες, προκαλοῦσε δυσάρεστες παρενέργειες καὶ μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι διευκόλυνε τὶς ἐπιπλοκές.

Αὐτὸ τὸ περυσινὸ φαινόμενο παρατηρεῖται καὶ ἐφέτος, ποὺ ὁ ἰὸς τῆς γρίππης εἶναι διαφορετικὸς ἀπὸ τὸν περυσινό. Σὲ πρόσφατη ἀνακοίνωσή του, τὸ ἰνστιτοῦτο ἰατρικῆς τοῦ πανεπιστημίου τοῦ Ἰλλινόϊς, ἀνέφερε ὅτι τὸ πρόβλημα τοῦ κρυολογήματος καὶ τῆς γρίππης δὲν εἶναι τόσο ἁπλό, ὅσο ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται. Εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ προκαλέσουν ἑκατὸ καὶ πλέον διαφορετικὰ μικρόβια καὶ νὰ δημιουργήσουν ἐπιπλοκὲς σὲ ἀδύνατους ὀργανισμούς.

Καὶ τὸ ἰνστιτοῦτο προσθέτει μιὰ «λεπτομέρεια» ποὺ ἴσως εἶναι χρήσιμη σὲ ὅλους μας: Ἡ γρίππη δὲν μεταδίδεται τόσο μὲ τὸν βῆχα ἢ τὸ ἀτμόσφαιρα, ὅσο μὲ τὴ χειραψία.

Εἶναι γεγονὸς ὅτι οἱ σύγχρονοι γιατροὶ ἔξερουν πολλὰ γιὰ τὴ γρίππη, τὴν πανάρχαια αὐτὴ ἀρρώστια, τῆς ὁποίας τὰ συμπτώματα περιέγραψε πρῶτος ὁ Ἱπποκράτης, ὁ πατέρας τῆς ἰατρικῆς ὅταν τὸ 412 π.Χ. μιὰ ἐπιδημία εἶχε πλήξει τὸν στρατὸ τῶν Ἀθηνῶν. Σήμερα, ξέρουμε ἀκόμη καὶ τὴ βαλλιστικότητα τοῦ πταρνίσματος — ποὺ εἶναι μεταδοτικὸ μέσον. Λοιπὸν τὸ πτάρνισμα ἔχει ταχύτητα 103 μιλίων τὴν ὥρα, ἀκτίνα ὡς 4 μέτρα καὶ πυκνότητα ἰῶν, γύρω στά... 85 ἑκατομμύρια κατὰ πτάρνισμα. Κι' ὅμως, ἂν καὶ ἡ γρίππη καὶ οἱ ἰοί της ἔχουν μελετηθεῖ καὶ «καταπολεμηθεῖ» ἐργαστηριακὰ καὶ πρακτικὰ ἄπειρες φορές, ὑπάρχουν μερικὲς μορφὲς γρίππης, ποὺ δὲν μπόρεσε ἀκόμη ἡ ἐπιστήμη νὰ τὶς ἀντιμετωπίσει μὲ ἀπόλυτη ἐπιτυχία. Αὐτὲς οἱ «γρίππες» εἶναι: ἡ ἱσπανική, ἡ ἀσιατική, τοῦ Χόγκ Κόγκ, ἡ βικτωριανή, τοῦ Τέξας καὶ ἡ ἐφετεινή, ποὺ ὀνομάστηκε «ρωσική».

Ἕνα νέο ἰσχυρὸ ἀντιγριππικὸ ἐμβόλιο, ποὺ ἀνακαλύφθηκε ἀπὸ τοὺς Ρώσους ἐφέτος, ἄρχισε νὰ παράγεται σὲ βιομηχανικὸ ρυθμὸ τώρα. Ἡ εἴδηση ποὺ κάλεσε ἐξαιρετικὴ ἐντύπωση καὶ ἀνάμεσα στοὺς ἐπιστημονικοὺς κύκλους τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, γιατὶ ἐδῶ στὴ Δύση εἶναι γνωστὸ ὅτι τὸ ἴδιο ἰνστιτοῦτο ἐπιδημιολογίας καὶ μικροβιολογίας Παστὲρ» τοῦ Λένινγκραντ ποὺ παρασκεύασε τὸ νέο ἐμβόλιο, εἶναι αὐτὸ ποὺ ἀνακάλυψε τὰ ἐμβόλια κατὰ τῆς πολιομυελίτιδος, παρωτίτιδος καὶ ἰλαρᾶς ποὺ ἔσωσαν καὶ σώζουν ἑκατομμύρια παιδιὰ σ' ὅλον τὸν κόσμο. Τὸ πρόβλημα τῆς γρίππης ἀπασχολοῦσε τοὺς Σοβιετικοὺς ἐπιστήμονες πολλὰ χρόνια. Ἀπὸ πέρυσι οἱ ἔρευνες εἶχαν ὁδηγηθεῖ σ' ἕνα νέο ἐμβόλιο, ποὺ ἐφέτος τελειοποιήθηκε.

Πρόκειται γιὰ ἕνα ἐμβόλιο ποὺ πῆρε τὴν ὀνομασία «νεκρὸ ἐμβόλιο». Ἡ διαφορά του ἀπὸ τὰ γνωστὰ «ζωντανὰ» ἐμβόλια σ' αὐτὸ δὲν ἔχει τὴ δυνατότητα εἶναι ὅτι ὁ ἰὸς ποὺ περιέχεται νὰ πολλαπλασιάζεται καὶ νὰ μολύνει τὸν ὀργανισμό. Ὁ ἐμβολιασμὸς γίνεται μιὰ φορά, χωρὶς ἔνεση καὶ ἕνα ἄλλο πλεονέκτημα αὐτοῦ τοῦ ἐμβολίου εἶναι ὅτι παρασκευάζεται πολὺ σύντομα, σὲ ἀντίθεση μὲ τὸ «ζωντανὸ» ἐμβόλιο ποὺ χρειάζεται ἑνιὰ μῆνες — ἐνῶ οἱ ἐπιδημίες τῆς γρίππης ἐξαπλώνονται πολὺ γρήγορα.

Ἀκριβῶς, ἡ γρήγορη παρασκευή του καθιστᾶ τὸ ἐμβόλιο πολὺ προτιμότερο, ἐνῶ τοῦ δίνει καθολικὸ χαρακτῆρα. Μὲ βάση τὴ συγκεκριμένη παραλλαγὴ τοῦ ἰοῦ τῆς γρίππης, τὸ νέο ἐμβόλιο εἶναι ἕτοιμο σὲ χρόνο-ρεκόρ. Ἀρκοῦν δυὸ μῆνες γιὰ νὰ γίνει ἡ προληπτικὴ ἐρευνασία καὶ ἡ βιολογικὴ ἐξέταση καὶ ὁ ἔλεγχος.

Τὸ νέο αὐτὸ σοβιετικὸ ἐμβόλιο, ποὺ ἀντιμετωπίζει ἤδη τὴν «ρωσικὴ γρίππη», δοκιμάστηκε ἀρχικὰ στὰ ζῶα. Πειράματα ποὺ ἔγιναν σὲ λευκοὺς ποντικοὺς μὲ «νεκρὸ» ἐμβόλιο γρίππης, ἔπεισαν τοὺς ἐπιστήμονες γιὰ τὴν ἱκανότητά του νὰ δημιουργεῖ ὑψηλὸ βαθμὸ ἀνοσίας, στὴ μόλυνση μὲ ἰὸ τῆς γρίππης. Ὅταν οἱ ἰολόγοι βεβαιώθηκαν ἀπόλυτα γιὰ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ νέου ἐμβολίου, δοκίμασαν τὸ ἐμβόλιο στὸν ἑαυτό τους. Ὅπως εἶχε μεταδόσει τὸ πρακτορεῖο «ΤΑΣ», περὶ τοὺς 20 ἐπιστήμονες πειραματίσθηκαν πάνω στὸν ἑαυτό τους μὲ τὸ «νεκρὸ» ἐμβόλιο γρίππης. Ἀποδείχθηκε ἄβλαβὲς πέρα γιὰ πέρα. Καὶ ἄρχισε ἡ παραγωγή του μαζικά. Ἑκατομμύρια Σοβιετικοὶ πολῖτες, ἐμβολιάσθηκαν ἐφέτος μ' αὐτὴ τὴ μέθοδο, ἐνῶ οἱ παραγγελίες ἀπὸ τὴν Εὐρώπη καὶ τὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες γιὰ τὸ «νεκρὸ» ἐμβόλιο, γίνονται ὁλοένα καὶ μεγαλύτερες.

Τὸ ἐμβόλιο, παρασκευάσθηκε καὶ παρασκευάζεται σὲ ἀρκετὲς παραλλαγές, κατάλληλο δηλαδὴ γιὰ ἕνα φάσμα ἰῶν γρίππης ἀρκετὰ πλατύ. Ἡ παραγωγή του ὅπως μετέδωσε τὸ «ΤΑΣ» θ' ἀρχίσει καὶ στὴν Εὐρώπη καὶ τὴν Ἀμερική, γιατὶ πολλὲς χῶρες ἀγόρασαν ἤδη τὴ «φόρμουλα» τοῦ νέου ἐμβολίου, ποὺ βέβαια, ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωση σὲ καμμιὰ περίπτωση δὲν θὰ κρατοῦσε κατ' ἀποκλειστικότητα γιὰ τὸν ἑαυτό της....

Στὴ μάχη λοιπόν, κατὰ τῆς γρίππης, προστέθηκε ἕνα σημαντικὸ ὅπλο. Ἀλλὰ βέβαια δὲν εἶναι τὸ «ἀπόλυτο ὅπλο» ποὺ θὰ λύσει τὸ πρόβλημα. Τὰ πάνω ἀπὸ ἑκατὸ εἴδη ἰῶν καὶ ἡ ἐκπληκτικὴ δυνατότητά τους νὰ μεταλλάσσωνται, νὰ «μεταμφιέζονται» δηλαδὴ καὶ νὰ περιπλέκουν τὰ πράγματα, φέρνουν τὸν ἄνθρωπο, σὲ δύσκολη θέση καὶ μερικὲς φορὲς σὲ τραγική. Τὸ ἐρώτημα εἶναι: πότε θὰ μπορέσουμε νὰ ἐξουδετερώσουμε ὁριστικὰ τὸν κίνδυνο τοῦ θανάτου ἀπὸ τὶς ἐπιπλοκὲς τῆς γρίππης ἢ ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ γρίππη; Καὶ σὲ τελευταία ἀνάλυση, πότε θὰ ἐξαφανίσουμε τὴν γρίππη σὰν ἀρρώστεια; Ἡ ἀπάντηση δὲν εἶναι — πρὸς τὸ παρὸν — καθόλου εὔκολη. Τὸ βέβαιο πάντως εἶναι ὅτι ἡ ἀνθρωπότητα δὲν διατρέχει τώρα τὸν κίνδυνο νὰ γνωρίσει πανδημίες ὅπως ἐκείνη τοῦ 1918 μὲ τὰ 20 ἑκατομμύρια θύματα....

Περὶ προσκλήσεως τῶν μετόχων τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρίας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΜΑΖΕΣΤΙΚ» εἰς Τακτικὴν Γενικὴν Συνέλευσιν.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΜΑΖΕΣΤΙΚ Α.Ε.

Καλοῦνται οἱ μέτοχοι τὴν 29ην Ἀπριλίου 1978 ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 10 π.μ. εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ 42 κείμενον γραφεῖον τῆς ἕδρας τῆς Ἑταιρίας εἰς Τακτικὴν Γενικὴν Συνέλευσιν καὶ ἀπόφασιν ἐπὶ τῶν ἑξῆς θεμάτων τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως:

1) Ὑποβολὴ καὶ Ἔγκρισις Ἰσολογισμοῦ χρήσεως 1977.
2) Ὑποβολὴ ἐκθέσεων Διοικητικοῦ Συμβουλίου.
3) Ὑποβολὴ ἐκθέσεων Ἐλεγκτῶν.
4) Ἀπόφασις διαθέσεως καθαρῶν κερδῶν.
5) Ἀπαλλαγὴ εὐθυνῶν Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ Ἐλεγκτῶν διὰ τὴν χρῆσιν 1977.
6) Ἐκλογὴ Ἐλεγκτῶν τακτικῶν καὶ Ἀναπληρωματικῶν τοιούτων διὰ τὴν χρῆσιν 1978 καὶ καθορισμὸς ἀμοιβῆς αὐτῶν.
7) Ἔγκρισις ἀμοιβῆς Συμβούλου.
8) Ἐκλογὴ νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 1ης Μαΐου 1978 μέχρι 30ης Ἀπριλίου 1982.

Οἱ Μέτοχοι διὰ νὰ τύχωσι δικαιώματος ψήφου, ὑποχρεοῦνται, νὰ καταθέσωσι τὰς μετοχάς των παρὰ τῷ Ταμείῳ Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων ἢ παρ, οἱαδήποτε ἐν Ἑλλάδι Τραπεζιτικῇ Ἑταιρίᾳ ἢ τῷ Ταμείῳ τῆς Ἑταιρίας πέντε (5) τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ὁρισθείσης διὰ τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τοιαύτης.

Ἐν Πάτραις τῇ 4 Μαρτίου 1978
(Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον)

Θ.Σ
ΦΩΤΟΤΣΙΓΚΟΓΡΑΦΕΙΟ
κλισσε παντος τυπου σε τιμη γνωριμιας
ΠΑΤΡΑΙ
τηλ. 223.296
αγ. ανδρεου 55
(εντος στοας)
Θ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ

Τὸ περιοδικὸ «ΡΥΘΜΟΣ» ἐπροκήρυξε διαγωνισμὸ

λογοτεχνικὸ καὶ καλλιτεχνικὸ

ΜΕ ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΕΠΑΘΛΑ

Τὸ πολιτιστικὸ περιοδικὸ «Ρυθμὸς» προκηρύσσει λογοτεχνικὸ καὶ καλλιτεχνικὸ διαγωνισμὸ μὲ χρηματικὰ ἔπαθλα. Ἐκ μέρους τῆς Δ.Ε. τοῦ περιοδικοῦ ὁ πρόεδρός της κ. Σωτ. Ι. Παπαγιάννης ἔδωσε πρὸς δημοσίευση τὴν ἀκόλουθη προκήρυξη:

Ὁ «ΡΥΘΜΟΣ» στὴν προσπάθειά του νὰ ἀνυψώσει κατὰ τὸ δυνατὸ τὸ πολιτιστικὸ ἐπίπεδο τῆς πόλης μας καὶ νὰ προκαλέσει τὸν πνευματικὸ προβληματισμὸ ὅλων καὶ ἰδιαίτερα τῶν νέων ἀνθρώπων, ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΕΙ Λογοτεχνικὸ καὶ Καλλιτεχνικὸ διαγωνισμό.

Τὰ κείμενα τῶν ἐργασιῶν τῶν διαγωνιζομένων θὰ συγκεντρώσει τριμελὴς ἐπιτροπὴ τοῦ «ΡΥΘΜΟΥ», ἡ ὁποία καὶ ἔχει τὴν πλήρη εὐθύνη τῆς διοργανώσεως τοῦ διαγωνισμοῦ

Ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς ἑξῆς:

1. Σωτ. Ἰω. Παπαγιάννη ὡς προέδρου.
2. Κατερ. Διον. Λαμπρινοπούλου. Καί,
3. Λυκ. Κων)νου Σταματελάτου ὡς μέλη.

Γιὰ τὴν εἰδικώτερη καὶ σαφέστερη κρίση καὶ τὸν ἀκριβῆ ἔλεγχο τῶν ἐργασιῶν παρακλήθηκε ἀπὸ τὴν Ὀργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ «ΡΥΘΜΟΥ» 12μελὴς Κριτικὴ Ἐπιτροπή, ἡ ὁποία θὰ ἀξιολογήσει κατ' εἰδικότητα τὰ κείμενα τῶν διαγωνιζομένων.

Ἡ σύνθεση τῆς Κριτικῆς Ἐπιτροπῆς, εἶναι ἡ ἀκόλουθη:

1. Ἐλευθεριώτης Ἀντώνης. 2. Κάββούρας Δημήτρης, 3. Καρατζᾶς Διονύσης, 4. Κολαΐτης Σοφοκλῆς, 5. Λογαρᾶς Κώστας. 6. Λούκος Λάμπης, 7. Παπαγιάννης Σωτήρης, 8. Πασχάλης Ἄγγελος — Φώτιος. 9. Πολίτης Νίκος, 10 Σκαρτσῆς Σωκράτης. 11. Σώκαρης Σπύρος, 12 Τριανταφύλλου Κώστας.

Ἡμερομηνία λήξεως γιὰ τὴν παράδοση ἢ ἀποστολὴ τῶν ἐργασιῶν τῶν διαγωνιζομένων ὁρίζεται ἡ 16η Ἰουνίου 1978. Τὰ κείμενα τῶν ἐργασιῶν θὰ παραδοθοῦν ἢ θὰ ἀποσταλοῦν στὴν Δα Κατερίνα Διον. Λαμπρινοπούλου, Ἰωαννίνων 36, Πάτραι.

Ἡ ἔκταση τῶν κειμένων προσδιορίζεται ὡς ἑξῆς:

1. Διήγημα: 6 δακτυλογραφημένες σελίδες κατ' ἀνώτατο ὅριο.
2. Δοκίμιο γενικά: 8 δακτυλογραφημένες σελίδες κατ' ἀνώτατο ὅριο.
3. Μετάφραση ἀπὸ Ἀγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ἰταλικὰ στὰ Ἑλληνικά, ἡ ὁποία θὰ συνοδεύεται ἀπὸ τὸ πρωτότυπο κείμενο (φωτοτυπημένο) καὶ τὸν τίτλο τοῦ βιβλίου: 6 δακτυλογραφημένες σελίδες κατ' ἀνώτατο ὅριο.

Ἡ συμμετοχὴ θὰ γίνεται μὲ 1 μόνο διήγημα, δοκίμιο ἢ μετάφραση, ἐνῶ, ὅσον ἀφορᾶ τὴν ποίηση καὶ τὶς εἰκαστικὲς τέχνες, μποροῦν οἱ διαγωνιζόμενοι νὰ συμμετέχουν μὲ 3 ἔργα τους.

Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ διαγωνισμοῦ θὰ ἀνακοινωθοῦν, ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες στὶς 6 Ἰουλίου 1978.

Οἱ ἕξη πρῶτοι νικητὲς τοῦ διαγωνισμοῦ θὰ βραβευθοῦν ὡς ἑξῆς:

Α΄ βραβεῖο: 5.000 δρχ.
Β΄ βραβεῖο: 3.000 δρχ.
Γ΄ βραβεῖο: 2.000 δρχ.
Α΄ Ἔπαινος: Τὰ 20 ἐκδοθέντα τεύχη τοῦ περιοδικοῦ «ΥΔΡΙΑ».
Β΄ Ἔπαινος: Τὸ Ἱστορικὸ λεξικὸ τῶν Πατρῶν τοῦ κ. Κώστα Ν. Τριανταφύλλου.
Γ΄ Ἔπαινος: 10 ἐπιλεγμένα βιβλία γνωστῶν Πατρινῶν λογοτεχνῶν.

Γιὰ τὴν ἐγκυρότητα καὶ τὴν σοβαρότητα τοῦ Διαγωνισμοῦ μας ὁρίζεται, τὸ συμβολικὸ ποσὸ τῶν 50 δρχ. σὰν δικαίωμα συμμετοχῆς, τὸ ὁποῖο θὰ παραδίνεται θὰ στέλνεται μαζὶ μὲ τὶς ἐργασίες τῶν διαγωνιζομένων.

Τὸ ἀδιάβλητο τοῦ διαγωνισμοῦ ἐγγυῶνται ἡ ὀργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ «ΡΥΘΜΟΥ» καὶ τὸ προσωπικὸ κῦρος τῶν μελῶν τῆς Κριτικῆς Ἐπιτροπῆς.

ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ
ΑΓΟΡΑΙ • ΠΩΛΗΣΕΙΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΟΣ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 66 • ΤΗΛ. 75-365

Ἡ μόλυνση τοῦ περιβάλλοντος εἶναι μικρότερη στὶς χῶρες ποὺ ἐπῆραν προληπτικὰ μέτρα

ΚΑΤΑΝΤΑΕΙ ΕΦΙΑΛΤΙΚΟ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

ΠΑΡΙΣΙ (Ἰδ. Ὑπηρ.). Ἀλήθεια, ἀπὸ πότε ἄρχισε νὰ μπαίνει στὴ ζωὴ μας ἡ «μόλυνση τοῦ περιβάλλοντος;». Αὐτὸ τὸ δηλητηριασμένο «φροῦτο» τῆς ἐποχῆς τῆς ἀφθονίας γιγαντώθηκε μαζὶ μὲ τοὺς ρυθμοὺς τῆς καταναλωτικῆς κοινωνίας, μέχοι ποὺ τώρα μιὰ ἔχει μεταβληθεῖ σ' ἕνα ἀληθινὸ τέρας τοῦ Φρανκεστάϊν, ἀπειλώντας αὐτὴ τὴν ἴδια τὴν ποιότητα ζωῆς μὲ πλήρη καταστροφή. Μετὰ τὸν δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο οἱ ἄνθρωποι ἐκμεταλλεύθηκαν ὅλες τὶς τεχνολογικὲς ἐφευρέσεις ποὺ μέχρι τότε ἐξυπηρέτησαν στρατιωτικὲς ἀνάγκες καὶ τὶς τελειοποίησαν γιὰ λογαριασμὸ τῆς ἐπιστήμης βέβαια, ἀλλὰ καὶ τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς παραγωγῆς. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἔγινε αὐτό, εἶχε ἀρχίσει ἡ ἀντίστροφη μέτρηση γιὰ τὸ «περιβάλλον», γιὰ τὴν «ἀτμόσφαιρα», γιὰ τὶς παραλίες καὶ τὶς θάλασσες, γιὰ τὶς μεγαλουπόλεις καὶ τὰ βιομηχανικὰ κέντρα.

Ὁ διάσημος καθηγητὴς τῆς οἰκολογίας — τῆς ἐπιστήμης ποὺ ἀσχολεῖται μὲ τοὺς ζῶντες ὀργανισμοὺς σὲ σχέση μὲ τὸ περιβάλλον τους — Στὴβ Γκόλντμαν, σὲ μιὰ πολὺ ἐνδιαφέρουσα συνέντευξή του σὲ γαλλικὸ περιοδικὸ ἄρχισε μὲ τὴν ἀκόλουθη φράση:

Ὅπως συμβαίνει μὲ τὴν ἰατρική, ποὺ εἶναι προτιμότερο νὰ προλαμβάνει κανεὶς παρὰ νὰ θεραπεύει, ἔτσι καὶ μὲ τὸ περιβάλλον, θὰ ἦταν σκόπιμο νὰ ἀντιμετωπίζουμε τὴν μόλυνσή τους στὶς ἴδιες τὶς πηγές της, ἀντὶ νὰ ἀναγκαζόμαστε ἐκ τῶν ὑστέρων νὰ δαπανᾶμε τεράστια ποσὰ γιὰ «κάθαρση τοῦ περιβάλλοντος», χωρὶς νὰ πετυχαίνουμε καὶ πολλὰ πράγματα. Ὅταν οἱ ζημίες ἔχουν γίνει, πῶς νὰ τὶς ἐπανορθώσεις;

Σὲ ἐρώτηση ἂν μπορεῖ νὰ ἀναφέρει μιὰ ἀπὸ τὶς «πηγὲς τῆς μόλυνσης» ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ χτυπηθεῖ «στὴ ρίζα», ἀπάντησε:

—Μεγάλος κίνδυνος γιὰ τὴ φύση στὴν Εὐρώπη, τεράστια ἀπειλὴ γιὰ τὴν πανίδα, εἶναι τὰ μολυσμένα ποτάμια. Ὅλοι μας ξέρουμε πολὺ καλὰ αὐτὰ τὰ συμπτώματα τῆς φθορᾶς τοῦ περιβάλλοντος καὶ ὅλοι λέμε, ὅτι ἡ φθορὰ αὐτὴ πρέπει νὰ σταματήσει. Ὅμως, τὰ μολυσμένα ποτάμια ἐξακολουθοῦν νὰ κυλᾶνε τὴν ὑγρὴ ἀπειλή τους.

Ὅπου πάρθηκαν ἀποτελεσματικὰ μέτρα καθαρισμοῦ ποταμῶν ἀπὸ τὴ βρωμιά τους, ἡ κατάσταση βελτιώθηκε. Αὐτὴ τὴν ἐποχή, οἱ ὑπεύθυνοι τῆς ΕΟΚ ἔχουν ξεκινήσει γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ ἑνὸς δεύτερου προγράμματος δράσεως κατὰ τῆς μόλυνσης τοῦ περιβάλλοντος, ποὺ καλύπτει τὴν περίοδο 1978—1981. Ἀλλὰ νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ μὴν εἶμαι καὶ πολὺ αἰσιόδοξος, ὅσον ἀφορᾶ τὴν ἀποτελεσματικότητα τοῦ προγράμματος, ὄχι γιατὶ τὰ μέτρα ποὺ προτείνονται δὲν εἶναι καλά, ἀλλὰ γιατὶ ἡ ἐφαρμογή τους θὰ προσκρούσει σὲ τεράστια ἐμπόδια, συχνὰ ἀνυπέρβλητα. Τὰ ἐμπόδια αὐτὰ δὲν εἶναι μόνο τεχνικὰ ἀλλὰ καὶ πολιτικά. Παντοῦ δυστυχῶς, τὰ μεγάλα συμφέροντα ὀρθώνουν τὸ ἀνάστημά τους σὰν ἀπρόβλητο πρᾶγμα. Αὐτό, ὅμως, δὲν σημαίνει ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, ὅτι οἱ προσπάθειες θὰ σταματήσουν. Ἀντίθετα, θὰ ἐνταθοῦν. Καὶ ἡ ἐκστρατεία γιὰ τὴ διάσωση τοῦ περιβάλλοντος, θὰ πάρει στὰ ἑπόμενα χρόνια τὸν χαρακτῆρα σταυροφορίας. Αὐτὸ εἶναι κάτι ποὺ πρέπει νὰ γίνει: μιὰ οἰκουμενικὴ σταυροφορία. Γιατὶ ἐνδιαφέρει ὁλόκληρη τὴν ὑδρόγειο.

Ὁ Στὴβ Γκόλντμαν, ποὺ βρίσκεται ἐπικεφαλῆς μιᾶς εὐρύτατης κινήσεως γιὰ τὴν ἐνημέρωση τοῦ κοινοῦ πάνω στοὺς κινδύνους ἀπὸ τὴ μόλυνση τοῦ περιβάλλοντος, δὲν ἀφήνει εὐκαιρία ποὺ νὰ μὴ τονίσει:

—Κατηγοροῦμε τὶς κυβερνήσεις ὅλου τοῦ πολιτισμένου κόσμου γιὰ κλασσική, ἐγκληματικὴ πολλὲς φορές, ἀδιαφορία ἀπέναντι στὸ τεράστιο αὐτὸ θέμα ποὺ τώρα μιὰ ἀρχίζει νὰ γίνεται ἄγχος γιὰ τοὺς λαούς, ἕνα ἄγχος ποὺ μποροῦμε νὰ τὸ παρομοιάσουμε μ' ἐκεῖνο τὸ ἄγχος ποὺ ἔχουν προκαλέσει τὰ πυρηνικὰ ὅπλα καὶ πρόσφατα ἀκόμη ἡ προοπτικὴ τῆς χρησιμοποίησης τῆς περιβόητης βόμβας νετρονίου. Ὅπως πάμε, σὲ λίγο θὰ κούφωσουμε τὸν ἥλιο ἀπὸ τὰ μάτια μας, πίσω ἀπὸ μιὰ ἀτμόσφαιρα μονήμως μαύρη ἀπὸ τὰ καυσαέρια καὶ τὰ χημικὰ ἀπόβλητα τῶν καμινάδων, θὰ μεταβάλουμε τὶς θάλασσες σὲ νεκροταφεῖα ψαριῶν καὶ τὴ στεριὰ σὲ σεληνιακὸ τοπίο.

Σὲ μιὰ ἐκστρατεία, πρέπει νὰ γίνει κανεὶς «ὑπερβολικὸς» ἀλλὰ στὴν περίπτωση αὐτή, δὲν ὑπάρχει—δυστυχῶς— καμμιὰ ὑπερβολή. Ἴσως θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ διαφωνήσει μὲ τὸν διάσημο οἰκολόγο στὸ θέμα τῆς ἀδιαφορίας τῶν κυβερνήσεων. Τουλάχιστον στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες καὶ στὴν Ἀγγλία, οἱ κυβερνήσεις ἔχουν ἀπὸ χρόνια ἀναλάβει μιὰ πρωτοποριακὴ ἐκστρατεία κατὰ τῆς ρύπανσης καὶ δαπανοῦν τεράστια ποσὰ γιὰ αὐτὸν τὸν σκοπό. Καὶ τὰ ἀποτελέσματα δὲν μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι εἶναι ἀσήμαντα. Κάθε ἄλλο.

Αὐτὴ τὴ στιγμὴ καὶ ἐνῶ ὁλόκληρες μεγαλουπόλεις τῆς Εὐρώπης ἔχουν πολὺ ὑψηλὸ δείκτη μολύνσεως, ἡ Νέα Ὑόρκη, τὸ Πίτσμπουργκ, τὸ Λὸς Ἄντζελες, τὸ Σικάγο καὶ οἱ Μεγάλες Λίμνες τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἔχουν διατηρήσει καθαρὸ περιβάλλον ἀξιοσημείωτο. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τὸ Λονδῖνο, τὸν Τάμεση καὶ τὸ Μάντσεστερ τῆς Βρεταννίας.

Ἀλλὰ ἐκεῖ ὅπου ἡ μέριμνα γιὰ τὴν προστασία τοῦ περιβάλλοντος ἔχει ἀναχθεῖ σὲ σκοπὸ ζωῆς καὶ ἔχει πετύχει ἐκπληκτικὰ ἀποτελέσματα — ποὺ μποροῦν ν' ἀποτελέσουν κλασσικὰ παραδείγματα γιὰ μίμηση — εἶναι οἱ σκανδιναβικὲς χῶρες καὶ ἡ Ἑλβετία. Νὰ τὶ θὰ πεῖ προβλεπτικότητα, προληπτικὸς ἀγώνας: ἡ ἀντιμετώπιση τῆς μόλυνσης τοῦ περιβάλλοντος σ' αὐτὲς τὶς χῶρες ἄρχισε πρίν... εἴκοσι ὁλόκληρα χρόνια. Ὅταν στὶς ὑπόλοιπες εἶχαν ἀδιαφορήσει παντελῶς.

Ἡ προστασία τοῦ περιβάλλοντος τῆς ἴδιας μας τῆς ζωῆς, σὲ τελευταία ἀνάλυση, δὲν εἶναι πρόβλημα μόνο τῶν ἐπιστημόνων - εἶναι πρόβλημα ὅλων μας. Ἀφοῦ ἐπηρεάζει τὶς ἀνθρώπινες ζωές, εἶναι πρόβλημα ὑγείας. Ἀφοῦ ἐπηρεάζει τοὺς ζῶντες ὀργανισμούς, εἶναι πρόβλημα συντηρήσεως τῆς φύσεως καὶ τῶν φυσικῶν ἀποθεμάτων. Ἀφοῦ ἐπηρεάζει τὶς αἰσθήσεις, εἶναι πρόβλημα αἰσθητικό. Ὅσο οἱ ἄνθρωποι εἶναι λίγοι, τὸ πρόβλημα τῆς ρύπανσης τοῦ περιβάλλοντος ἀπὸ τὸν ἀνθρώπινο παράγοντα εἶναι σχετικὰ μικρό, γιατὶ τὸ περιβάλλον μπορεῖ καὶ ἀπορροφᾶ καὶ ἐξουδετερώνει τὶς ἀνθρώπινες αἰτίες ρύπανσης. Ὅταν ὅμως ἡ πυκνότητα τοῦ πληθυσμοῦ αὐξάνεται, τότε τὸ πρόβλημα μεγαλώνει καὶ παίρνει διαστάσεις τεράστιες, γιατὶ τὸ περιβάλλον ἀδυνατεῖ νὰ ἀντιμετωπίσει τὸ τόσο ὑψηλὸ ἀνάγκες καὶ ἀρχίζει ἡ «ὑποβάθμισή» του, δηλαδὴ ἡ ρύπανση - μόλυνση, στὸν ἀέρα, στὴν θάλασσα, στὶς λίμνες, στὰ ποτάμια, στὸ ἔδαφος, παντοῦ...

ΑΓΓΛΙΚΟ ΠΕΙΡΑΜΑ

Ὁμάδα νέων ζεῖ ὑπὸ συνθῆκες τῆς ἐποχῆς σιδήρου!

ΗΣΑΝ ΥΓΙΕΙΝΟΤΕΡΕΣ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ. Πιθανότατα, ὁ ἄνθρωπος τῆς Ἐποχῆς τοῦ Σιδήρου ὡμιλοῦσε καὶ ἐκινεῖτο πολὺ ἀργά. Εἶχε ἰσχυροὺς μῦς, ἐτρέφετο καλῶς, εἶχε γεροὺς ὀδόντας καὶ ὑγιὲς πεπτικὸν σύστημα. Ἐκοίμᾶτο περισσοτέρας ὥρας ἀπὸ τὸν σημερινὸν του ἀπόγονον.

Βεβαίως, σήμερον δὲν ὑπάρχουν ἄνθρωποι τῆς Ἐποχῆς τοῦ Σιδήρου διὰ νὰ ἐπιβεβαιώσουν ἢ νὰ διαψεύσουν τὰ ἀνωτέρω, ἀλλὰ αὐτὰ συνάγονται ἀπὸ ἐν ἀξιοσημείωτον πείραμα τὸ ὁποῖον ἐγένετο εἰς τὴν Ἀγγλίαν, τῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς Βρεταννικῆς Ἑταιρείας Τηλοψίας ἡ ὁποία πρόκειται νὰ μεταδ